

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Р Е Ш Е Н И Е

№ 24
София, 11.01.2024 г.

Комисията за защита на конкуренцията в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Юлия Ненкова

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Димитър Кюмюрджиев

ЧЛЕНОВЕ:

Анна Янева

Георгица Стоянова

Красимир Витанов

Красимир Зафиров

Пламен Киров

при участието на секретар-протоколиста Захари Срънчев разгледа в закрито заседание, проведено на 11.01.2024 г., докладна записка № ДЗП-19/08.01.2024 г. от Директор Дирекция „Антитръст и концентрации“ и Началник-отдел „Антитръст“, докладвана от председателя на Комисията - г-жа Юлия Ненкова.

В докладната се посочва, че с Решение № 1227/23.11.2023 г. Комисия за защита на конкуренцията е приела Проект на ново решение за групово освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК на определени категории споразумения, решения и съгласувани практики, както и Проект на мотиви. Със същото решение Комисията постанови проектите да бъдат публикувани за обществено обсъждане, ведно с доклада-записка, на интернет страницата на Комисията и на Портала за обществени консултации в 30-дневен срок за представяне на предложения и становища. В рамките на определения срок, който изтече на 02.01.2024 г., не постъпиха становища или предложения.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 18 от ЗЗК във връзка с чл. 60, ал. 1, т. 9 и т. 24 от ЗЗК и във връзка с чл. 38 от Закона за нормативните актове, Комисията

РЕШИ:

1. Приема Решение за групово освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията на някои категории споразумения, решения и съгласувани практики, както и мотиви към него;
2. Да обнародва в Държавен вестник Решението за групово освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията на някои категории споразумения, решения и съгласувани практики;
3. Да публикува Решението за групово освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията на някои категории споразумения, решения и съгласувани практики на интернет страницата на Комисията.

РЕШЕНИЕ ЗА ГРУПОВО ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ЗАБРАНАТА ПО ЧЛ. 15, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА НА НЯКОИ КАТЕГОРИИ СПОРАЗУМЕНИЯ, РЕШЕНИЯ И СЪГЛАСУВАНИ ПРАКТИКИ

Комисията за защита на конкуренцията

Като има предвид, че:

(1) Член 18, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията¹ (ЗЗК) оправомощава Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) с решение да освободи от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК определени категории споразумения, решения и съгласувани практики (наричани по-нататък „споразумения”), когато те отговарят на изискванията по чл. 17, ал. 1 от ЗЗК;

(2) В изпълнение на правомощията си, на основание чл. 18 във връзка с чл. 60, ал. 1, т. 9 от ЗЗК, Комисията е приела Решение № 55/20.01.2011 г. *за групово освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК на определени категории споразумения, решения или съгласувани практики*. С решението е осъществено унифициране на условията за групово освобождаване на национално и европейско равнище, чрез директно препращане към приложното поле и към условията за групово освобождаване, предвидени в Регламент (ЕС) № 330/2010 г., Регламент (ЕС) № 461/2010 г., Регламент (ЕС) № 1218/2010г., Регламент (ЕС) № 1217/2010г., Регламент (ЕС) № 267/2010 г. и Регламент (ЕО) № 772/2004 г.

Решение № 55/20.01.2011 г. на КЗК е със срок на действие до 31.05.2023 г.

(3) След приемането на Решение № 55/20.01.2011 г. са настъпили следните промени в нормативната уредба за групово освобождаване в правото на ЕС:

- Регламент (ЕС) № 330/2010² на Комисията от 20 април 2010 г. за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики е със срок на действие от

¹ Обн., ДВ, бр. 102 от 28.11.2008 г., изм. и доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 54 от 16.07.2010 г., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., бр. 73 от 20.09.2011 г., в сила от 20.09.2011 г., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 56 от 24.07.2015 г., бр. 2 от 3.01.2018 г., изм., бр. 7 от 19.01.2018 г., изм. и доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., бр. 28 от 5.04.2019 г., изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2021 г., в сила от 26.02.2021 г.

² Обн. ОВЕС L 102/1, 23.4.2010 г.

01 юни 2010 г. до 31 май 2022 г. От 01 юни 2022 г. е в сила нов Регламент (ЕС) 2022/720³ на Комисията от 10 май 2022 г. за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики със срок на действие до 31 май 2034 г.

- Регламент (ЕС) № 461/2010⁴ на Комисията от 27 май 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз към категориите вертикални споразумения и съгласувани практики в сектора на моторните превозни средства влиза в сила на 01 юни 2010 г., като срокът му на действие е до 31 май 2023 г. В последствие срокът му на действие е удължен с Регламент (ЕС) 2023/822⁵ от 17 април 2023 г. на Комисията до 31 май 2028 г. Съгласно чл. 2 от Регламент 461/2010, предвиденото освобождаване по силата на Регламент (ЕО) № 1400/2002⁶ на Комисията за вертикалните споразумения за покупката, продажбата или препродажбата на нови моторни превозни средства е до 31 май 2013 г. От 01 юни 2013 г. по силата на чл. 3 от Регламент (ЕС) № 461/2010 към вертикалните споразумения, свързани с покупката, продажбата или препродажбата на нови моторни превозни средства, се прилага Регламент (ЕС) № 330/2010. Поради изтичане на срока на действие на този регламент, относно вертикалните споразумения за покупката, продажбата или препродажбата на нови моторни превозни средства се прилагат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2022/720.

- Регламент (ЕС) № 1218/2010⁷ на Комисията от 14 декември 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация е със срок на действие от 01 януари 2011 г. до 31 декември 2022 г. По силата на Регламент (ЕС) № 2022/2456 на Комисията⁸ срокът на действие на Регламент (ЕС) № 1218/2010 е удължен до 30 юни 2023 г. На 01 юли 2023 г. влиза в сила Регламент (ЕС) 2023/1067⁹ на Комисията от 01 юни 2023 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация, като ще се прилага до 30 юни 2035 г.

- Регламент (ЕС) № 1217/2010¹⁰ на Комисията от 14 декември 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за изследвания и разработки е със срок на действие от 01 януари 2011 г. до 31 декември 2022 г. По силата на Регламент (ЕС) № 2022/2455 на Комисията срокът на действие на Регламент (ЕС) № 1217/2010 е удължен до 30 юни 2023 г. На 1 юли 2023 г. влиза в сила Регламент (ЕС) № 2023/1066¹¹ на Комисията от 1 юни 2023 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за научноизследователска и развойна дейност, който ще се прилага до 30 юни 2035 г.

- Регламент (ЕС) № 267/2010 на Комисията¹² от 24 март 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския

³ Обн. ОВЕС L 134/4, 11.5.2022 г.

⁴ Обн. ОВЕС L 134/13, 11.5.2022 г.

⁵ Обн. ОВЕС L 102 I/1, 17.4.2023 г.

⁶ Регламент (ЕО) № 1400/2002 на ЕК от 31 юли 2002 година относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора по отношение на категории вертикални споразумения и съгласувани практики в сектора на моторните превозни средства, обн. ОВЕС L 203/30, 1.8.2002 г.

⁷ Обн. ОВЕС L 335/43, 18.12.2010 г.

⁸ Обн. ОВЕС L 321/3, 15.12.2022 г.

⁹ Обн. ОВЕС L 143/20, 2.6.2023 г.

¹⁰ Обн. ОВЕС L 335/36, 18.12.2010 г.

¹¹ Обн. ОВЕС L 143/9, 2.6.2023 г.

¹² Обн. ОВЕС L 83/1, 30.3.2010 г.

съюз за определени категории споразумения, решения и съгласувани практики в застрахователния сектор е със срок на действие от 01 април 2010 до 31 март 2017 г.

- Регламент (ЕО) № 772/2004 на Комисията¹³ от 7 април 2004 година относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора по отношение на категории споразумения за трансфер на технологии е със срок на действие от 01 май 2004 до 30 април 2014 г. На 01 май 2014 влиза в сила нов Регламент (ЕС) № 316/2014 на Комисията¹⁴ от 21 март 2014 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на категории споразумения за трансфер на технологии със срок на действие до 30 април 2026 г.

(4) Изискванията за освобождаване от забраната по чл. 101, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, уредени в чл. 101, параграф 3 от същия, са напълно идентични с предвидените в чл. 17, ал.1 от ЗЗК изисквания за освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК. Поради това е целесъобразно да се продължи с възприемането на същите условия за групово освобождаване на споразумения в българското законодателство при отчитане на спецификите на националния пазар, така че да се осигури реципрочност на правната уредба на национално и европейско равнище. В тази връзка, предвид обстоятелството, че освобождаването от забраната по чл. 15 от ЗЗК е в интерес на предприятията и сдружения на предприятия, тъй като се предоставя по-благоприятен правен режим и с цел да се гарантира унифициране на условията за групово освобождаване на национално и европейско равнище, ЗЗК ще прилага груповото освобождаване предвидено в настоящото решение в съответствие с времевия обхват на регламентите за групово освобождаване на Европейската комисия.

(5) Вероятността положителното въздействие върху конкурентната среда на споразуменията, съдържащи определени ограничения на конкуренцията на съответния пазар, да има превес над отрицателното им въздействие зависи от степента на пазарна сила на предприятията, участници в споразумението, следователно и от степента, до която тези предприятия са изправени пред конкуренция с други доставчици на стоки или услуги, считани от техните клиенти за равностойни или взаимозаменяеми поради характеристиките на продуктите, техните цени и предназначението им;

(6) Когато пазарният дял на съответния пазар на всяко от предприятията - страни по споразумението, не надвишава определен праг, споразуменията, които не съдържат определени видове тежки ограничения на конкуренцията, като цяло водят до подобрене в производството или разпределението на стоки или предоставянето на услуги или за развитието на техническия и/или икономическия прогрес, като предоставят на потребителите справедлив дял от получените ползи. От друга страна, когато пазарният дял на което и да е от предприятията - страни по споразумението, надвишава определен праг от съответния пазар, споразумението не може като цяло да породи обективни ползи от такова естество и в такъв размер, които да имат превес над отрицателното въздействие на съответния пазар. В същото време това не означава, че тези споразумения са обхванати от забраната на чл. 15, ал.1 от ЗЗК или че не отговарят на условията на чл. 17, ал.1 от ЗЗК;

(7) С настоящото решение не следва да бъдат освободени споразумения, които могат да ограничат конкуренцията и да навредят на потребителите или които не са необходими за постигането на резултатите за подобряване на производството или разпределението на стоки или предоставянето на услуги или за развитието на техническия и/или икономическия прогрес. Споразуменията, съдържащи тежки

¹³ Обн. ОВЕС L 209/47, 16.7.2014 г.

¹⁴ Обн. ОВЕС L 93/17, 28.3.2014 г.

(„твърди“) ограничения като прякото или косвено фиксиране на цени, разпределяне на пазари и/или клиенти, ограничаване на производството и продажбите, не следва да се считат освободени от забраната, независимо от пазарния дял на предприятията – страни по тези споразумения;

(8) От друга страна, с настоящото решение някои ограничения могат да бъдат освободени само при спазването на определени условия. В противен случай тези ограничения следва да бъдат изключени от обхвата на груповото освобождаване, без това да води до недействителност на цялото споразумение;

(9) Категориите споразумения, които отговарят на условията на настоящото решение за освобождаване от забраната по чл.15, ал.1 от ЗЗК, се считат за освободени от забраната по силата на закона (*ex lege*) и следователно, не е необходимо постановяване на изрично решение на КЗК във всеки конкретен случай. Оценката дали и доколко съответните споразумения удовлетворяват условията за освобождаване от забраната следва да се осъществява от самите предприятия, участващи в тях. В тази връзка настоящото решение има за цел да гарантира правната сигурност за предприятията, както и да ги улесни при извършване на индивидуалната оценка относно съответствието на сключваните от тях споразумения с изискванията на чл. 17, ал. 1 от ЗЗК;

(10) При извършването на индивидуалната оценка предприятията също така могат да се ръководят от условията за групово освобождаване на споразуменията, заложи в приетите от Европейската комисия насоки за съответните категории споразумения, доколкото те са приложими с оглед спецификите на националния пазар и разпоредбите на настоящото решение. Тези условия не следва да се прилагат механично, доколкото не представляват изчерпателен списък с обстоятелства, а всеки конкретен случай следва да бъде оценяван въз основа на фактите. Въпреки че не са задължителни за съдилищата и органите по конкуренция на държавите членки на ЕС, тези насоки имат за цел да им послужат като ръководство при прилагането на член 101, параграфи 1 и 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Доколкото тези насоки са приложими и към груповото освобождаване на споразуменията засягащи националния пазар, КЗК ще се ръководи от тях при прилагането на настоящото решение.

(11) Въз основа на изложеното е необходимо и целесъобразно да се приеме ново решение за групово освобождаване на определени категории споразумения и съгласувани практики.

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет на решението

Чл. 1. Това решение определя условията, на които трябва да отговарят определени категории споразумения, решения или съгласувани практики, за да се считат за освободени от забраната по чл. 15, ал. 1 на основание чл. 18, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК).

Обхват и приложно поле на решението

Чл. 2. (1) Настоящото решение се прилага по отношение на определени категории споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия или

съгласувани практики на предприятия, по смисъла на чл. 15, ал. 1 от ЗЗК, пораждащи действие на територията на Република България или извън нея, доколкото те не засягат търговията между държавите-членки на Европейския съюз (ЕС), по смисъла на Известие на Европейската комисия относно концепцията за ефекта върху търговията между държавите-членки на ЕС¹⁵.

(2) Регламентите на Европейската комисия за групово освобождаване от забраната по чл. 101, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) са директно приложими в своята цялост на територията на Република България по отношение на споразумения, решения или съгласувани практики, които засягат търговията между държавите-членки на ЕС.

(3) Регламентите на Европейската комисия за групово освобождаване и настоящото решение се прилагат паралелно в случаите, в които чл. 101 от ДФЕС е приложим едновременно със забраната по чл. 15 от ЗЗК, съгласно чл. 3, ал. 1 от Регламент на Съвета (ЕС) № 1/2003 г. относно прилагането на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС.¹⁶

(4) В случаите на противоречия при паралелното им прилагане, прилагането на настоящото решение не може да доведе до забрана на споразумения, които могат да засегнат търговията между държавите-членки, но които не ограничават конкуренцията по смисъла на чл. 101, ал. 1 или които изпълняват условията на чл. 101, ал. 3 от ДФЕС, или които са обхванати от регламент на Европейската комисия за групово освобождаване от забраната по чл. 101 от ДФЕС.

Неприложимост на решението

Чл. 3. Настоящото решение не се прилага спрямо споразумения с незначителен ефект върху конкуренцията по смисъла на чл. 16, ал. 1 от ЗЗК съгласно Правилата за споразуменията с незначителен ефект върху конкуренцията (*de minimis*)¹⁷.

РАЗДЕЛ II

КАТЕГОРИИ СПОРАЗУМЕНИЯ И УСЛОВИЯ ЗА ТЯХНОТО ОСВОБОЖДАВАНЕ

Вертикални споразумения

Чл. 4. (1) Споразуменията, които попадат в обхвата на понятието „вертикални споразумения” по смисъла на чл. 1, параграф 1, буква а) на Регламент (ЕС) № 2022/720 относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики и не засягат търговията между държавите членки на ЕС по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Регламент на Съвета (ЕС) № 1/2003, се считат за освободени от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК, когато отговарят на условията по чл. 2, параграф 1, 3, 4, 5, 6 и 7, както и по чл. 3, във връзка с чл. 8 от Регламент (ЕС) № 2022/720.

(2) Вертикалните споразумения, сключени между сдружение на предприятия и индивидуален член или между такова сдружение и индивидуален доставчик по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2022/720, се считат за освободени от забраната

¹⁵ Обн. ОВ на ЕС, С 101, 27.04.2004 г.

¹⁶ Обн. ОВ на ЕС, L 1, 04.01.2003 г.

¹⁷ Приети с Решение на КЗК № 125/12.02.2009 г.

по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК само ако всички негови членове са търговци на дребно на стоки и ако никой индивидуален член на сдружението, заедно със свързаните му предприятия, няма годишен оборот, надвишаващ 3,58 млн. евро (съгласно чл. 12 и чл. 13 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ))¹⁸, определен по реда на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 2022/720.

(3) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за споразумения, съдържащи ограничения, които премахват ползите от груповото освобождаване (твърди ограничения), съгласно посоченото в чл. 4 от Регламент (ЕС) № 2022/720.

(4) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за задължения, съдържащи се във вертикални споразумения, съгласно посоченото в чл. 5 от Регламент (ЕС) № 2022/720.

Споразумения свързани с пазара на следпродажбени услуги на моторни превозни средства

Чл. 5. (1) Споразуменията, свързани с условията, при които страните могат да закупуват, продават или препродават резервни части за моторни превозни средства или да предоставят услуги по ремонт и поддръжка на моторни превозни средства, които попадат в обхвата на понятието „вертикални споразумения” по смисъла на чл. 1, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 461/2010 г. за някои категории споразумения в сектора на моторните превозни средства и не засягат търговията между държавите-членки на ЕС по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Регламент на Съвета (ЕС) № 1/2003 г., се считат за освободени от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК, когато отговарят на условията по чл. 4 от Регламент (ЕС) № 461/2010 г.

(2) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за споразумения, съдържащи ограничения, които премахват ползите от груповото освобождаване (твърди ограничения), съгласно посоченото в чл. 5 от Регламент (ЕС) № 461/2010 г.

Споразумения за специализация

Чл. 6. (1) Споразуменията по смисъла на чл. 1, параграф 1, т. (1) и (2) от Регламент (ЕС) № 2023/1067 на Комисията от 01 юни 2023 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от ДФЕС за някои категории споразумения за специализация, които не засягат търговията между държавите-членки на ЕС по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Регламент на Съвета (ЕС) № 1/2003, се считат за освободени от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК, когато отговарят на условията по чл. 2 и 3, във връзка с чл. 4 от Регламент (ЕС) № 2023/1067.

(2) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за споразумения, съдържащи ограничения, които премахват ползите от груповото освобождаване (твърди ограничения), съгласно посоченото в чл. 5 от Регламент (ЕС) № 2023/1067.

Споразумения за научноизследователска и развойна дейност

¹⁸ Настоящото решение запазва въведения с Решение на КЗК 55/20.01.2011 г. максимален праг от 3,58 млн. евро (съгласно чл. 12 и чл. 13 от ЗВЕРБ) за всеки един от членовете на сдружението. КЗК приема за целесъобразно запазването на по-нисък от предвидения в Регламент (ЕС) № 2022/720 максимален размер на оборота на участващите в споразумението предприятия с оглед на спецификите на националния пазар.

Чл. 7. (1) Споразуменията по смисъла на чл. 1, параграф 1, т. (1) и (2) от Регламент (ЕС) № 2023/1066 на Комисията за някои категории споразумения за научноизследователска и развойна дейност, които не засягат търговията между държавите-членки на ЕС по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Регламент на Съвета (ЕС) № 1/2003 г., се считат за освободени от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК, когато отговарят на условията по чл. 2 – 6, във връзка с чл. 7 от Регламент (ЕС) № 2023/1066.

(2) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за споразумения, съдържащи ограничения, които премахват ползите от груповото освобождаване (твърди ограничения), съгласно посоченото в чл. 8 от Регламент (ЕС) № 2023/1066.

(3) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за задължения, съдържащи се в споразуменията за научноизследователска и развойна дейност, съгласно посоченото в чл. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/1066.

Споразумения за трансфер на технологии

Чл. 8. (1) Споразуменията по смисъла на чл. 1, параграф 1, букви а), в), г) и д) от Регламент (ЕС) № 316/2014 на Комисията за някои категории споразумения за трансфер на технологии, които не засягат търговията между държавите-членки на ЕС по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Регламент № 1/2003, се считат освободени от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК, когато отговарят на условията по чл. 2 и 3 във връзка с чл. 8 от Регламент (ЕС) № 316/2014г .

(2) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за споразумения, съдържащи ограничения, които премахват ползите от груповото освобождаване (твърди ограничения), съгласно посоченото в чл. 4 от Регламент (ЕС) № 316/2014г .

(3) Освобождаването от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК не се прилага за задължения, съдържащи се в споразумение за трансфер на технологии, съгласно посоченото в чл. 5 от Регламент (ЕС) № 316/2014.

РАЗДЕЛ III

ОТТЕГЛЯНЕ И ОТМЯНА НА ГРУПОВОТО ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ЗАБРАНАТА

Оттегляне на груповото освобождаване от забраната

Чл. 9. (1) С решение КЗК може да оттегли груповото освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК във всеки конкретен случай, в който установи, че макар дадено споразумение да попада в обхвата на настоящото решение, същото не е в съответствие с условията за освобождаване по чл. 17 от ЗЗК. В такъв случай КЗК постановява, че настоящото решение не се прилага, като не налага предвидената в закона санкция за нарушение по чл. 15 от ЗЗК, а посочва срок, в който страните трябва да приведат споразумението си в съответствие с чл. 17 от ЗЗК или да го прекратят.

(2) С решение КЗК може да оттегли груповото освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК във всеки конкретен случай, в който установи, че макар дадено споразумение за трансфер на технологии да попада в обхвата на настоящото решение,

същото не е в съответствие с условията за освобождаване по чл. 17 от ЗЗК и са налице условията по чл. 6 от Регламент (ЕС) № 316/2014 г .

(3) Решението на КЗК по ал. 1 или по ал. 2 влиза в сила от деня на неговото публикуване в електронния регистър на КЗК по чл. 68 от ЗЗК и има действие заанапред.

Отмяна на груповото освобождаване от забраната

Чл. 10. (1) КЗК може с решение да постанови, че когато паралелни мрежи от сходни вертикални ограничения обхващат повече от 50 % от съответния национален пазар, настоящото решение не се прилага по отношение на вертикални споразумения по смисъла на чл. 4 и чл. 5, които съдържат специфични ограничения, свързани с този пазар.

(2) КЗК може с решение да постанови, че когато паралелни мрежи от сходни споразумения за трансфер на технологии обхващат повече от 50 % от съответен пазар, настоящото решение не се прилага по отношение на споразуменията за трансфер на технологии по смисъла на чл. 8, които съдържат специфични ограничения, свързани с този пазар.

(3) Решението на КЗК по ал. 1 и 2 ще се прилага не по-рано от шест месеца от деня на публикуването му в електронния регистър на КЗК по чл. 68 от ЗЗК.

РАЗДЕЛ IV

ПЕРИОД НА ДЕЙСТВИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЕТО

Чл. 11. С цел да се гарантира уеднаквяване на условията за групово освобождаване на национално и европейско равнище, Комисията ще прилага настоящото решение в съответствие с времевия обхват на регламентите за групово освобождаване на определени категории споразумения, посочени в чл. 4 – чл. 8, с изключение на случаите, в които изрично е предвиден различен преходен период в настоящото решение.

Чл. 12. Настоящото решение може да бъде изменяно и допълвано по преценка на КЗК с оглед адекватно отразяване на практиката на КЗК по групово освобождаване от забраната по чл. 15 от ЗЗК или по други причини, които налагат неговото изменение или допълнение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. (1) По отношение на споразуменията по чл. 4 настоящото решение се прилага от 1 юни 2023 г.

(2) Забраната, предвидена в член 15, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията не се прилага през периода от 1 юни 2023 г. до три месеца след обнародване на настоящото решение по отношение на вече влезлите в сила към 31 май 2023 г. споразумения по чл. 4, които не отговарят на изискванията за освобождаване предвидени в чл. 4, но които към 31 май 2023 г. са отговаряли на условията за освобождаване предвидени §. 4. от Решение № 55/20.01.2011 г.

§. 2. По отношение на споразуменията по чл. 5 настоящото решение се прилага от 01 юни 2023 г.

§. 3. (1) По отношение на споразуменията по чл. 6 настоящото решение се прилага от 1 юли 2023 г.

(2) Забраната, предвидена в член 15, ал.1 от ЗЗК, не се прилага през периода от 1 юли 2023 г. до 30 юни 2025 г. по отношение на споразумения по чл. 6, които са в сила към 30 юни 2023 г. и не отговарят на условията за освобождаване, установени в чл. 6, но отговарят на условията за освобождаване, установени в §. 7 от Решение № 55/20.01.2011 г.

§. 4. (1) По отношение на споразуменията по чл. 7, настоящото решение се прилага от 1 юли 2023 г.

(2) Забраната в чл. 15, ал.1 от ЗЗК, не се прилага през периода от 1 юли 2023 г. до 30 юни 2025 г. по отношение на споразумения по чл. 7, които са в сила към 30 юни 2023 г. и които не отговарят на условията за освобождаване, установени в чл. 7 от настоящото решение, но отговарят на условията за освобождаване, установени в §. 8 от Решение № 55/20.01.2011 г.

§. 5. По отношение на споразуменията по чл. 8, настоящото решение се прилага от 01 юни 2023 г.

§. 6. Настоящото решение се приема на основание чл. 18, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията.

МОТИВИ КЪМ РЕШЕНИЕ ЗА ГРУПОВО ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ЗАБРАНАТА ПО ЧЛ. 15, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА НА НЯКОИ КАТЕГОРИИ СПОРАЗУМЕНИЯ, РЕШЕНИЯ И СЪГЛАСУВАНИ ПРАКТИКИ

На основание чл. 18 във връзка с чл. 60, ал. 1, т. 9 от ЗЗК, Комисията е приела Решение КЗК № 55/20.01.2011 г. за групово освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК на определени категории споразумения, решения или съгласувани практики, с което е постигната реципрочност на условията за групово освобождаване на национално равнище, чрез изрично препращане към приложното поле и към условията за групово освобождаване предвидени в Регламент (ЕС) № 1217/2010г., Регламент (ЕС) № 1218/2010 Регламент (ЕС) № 461/2010 г., Регламент (ЕС) № 267/2010 г., Регламент (ЕО) № 772/2004 г. и Регламент (ЕС) № 330/2010 г.

Решение № 55/20.01.2011 г. на КЗК е със срок на действие до 31.05.2023 г. и към настоящия момент на национално ниво липсва възможност за групово освобождаване на определени категории споразумения, които допринасят за подобряване на производството или разпределението на стоки или предоставянето на услуги, развитието на техническия прогрес, като предоставят на потребителите справедлив дял от получените ползи.

Освен това, при извършения преглед на актуалната европейска нормативна уредба за групово освобождаване на споразумения се установи следното:

- Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20.04.2010 г. за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики е със срок на действие от 01.06.2010 г. до 31.05.2022 г. От 01.06.2022 г. е в сила нов Регламент (ЕС) 2022/720 на Комисията от 10.05.2022 г. за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики със срок на действие до 31.05.2034 г.

- Регламент (ЕС) № 461/2010 на Комисията от 27.05.2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз към категориите вертикални споразумения и съгласувани практики в сектора на моторните превозни средства влиза в сила на 01.06.2010 г., като срокът му на действие е до

31.05.2023 г. В последствие срокът му на действие е удължен с Регламент (ЕС) 2023/822 от 17.04.2023 г. на ЕК до 31.05.2028 г. Съгласно чл. 2 от Регламент 461/2010, предвиденото освобождаване по силата на Регламент (ЕО) № 1400/2002 на Комисията за вертикалните споразумения за покупката, продажбата или препродажбата на нови моторни превозни средства е до 31.05.2013г. От 01.06.2013г. по силата на чл. 3 от Регламент 461/2010 към вертикалните споразумения, свързани с покупката, продажбата или препродажбата на нови моторни превозни средства, се прилага Регламент (ЕС) № 330/2010. Поради изтичане на срока на действие на този регламент, относно вертикалните споразумения за покупката, продажбата или препродажбата на нови моторни превозни средства следва да се прилага разпоредбите на Регламент (ЕС) 2022/720.

- Регламент (ЕС) № 1218/2010 на Комисията от 14.12.2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация е със срок на действие от 01.01.2011 г. до 31.12.2022 г. По силата на Регламент 2022/2456 срокът му на действие изтича на 30.06.2023г. На 01.07.2023 влиза в сила Регламент (ЕС) 2023/1067 на Комисията от 01.06.2023 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация, като ще се прилага до 30 юни 2035 г.

- Регламент (ЕС) № 1217/2010 на Комисията от 14.12.2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за изследвания и разработки е със срок на действие от 01.01.2011 до 31.12.2022г. По силата на Регламент 2022/2455 на Комисията от 8 декември 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1217/2010 относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за изследвания и разработки срокът му на действие изтича на 30.06.2023 г. На 1 юли 2023 г. влиза в сила Регламент (ЕС) 2023/1066 на Комисията от 1 юни 2023 година относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за научноизследователска и развойна дейност, който ще се прилага до 30 юни 2035 г.

- Регламент (ЕС) № 267/2010 на Комисията от 24.03.2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за определени категории споразумения, решения и съгласувани практики в застрахователния сектор е със срок на действие от 01.04.2010 до 31.03.2017 г.

- Регламент (ЕО) № 772/2004 на Комисията от 7 април 2004 година относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора по отношение на категории споразумения за трансфер на технологии е със срок на действие от 01.05.2004 до 30.04.2014г. На 01.05.2014 влиза в сила нов Регламент (ЕС) № 316/2014 на Комисията от 21.03.2014 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на категории споразумения за трансфер на технологии със срок на действие до 30.04.2026 г.

Изискванията за освобождаване от забраната по чл. 101, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, уредени в чл. 101, параграф 3 от същия, са напълно идентични с предвидените в чл. 17, ал.1 от ЗЗК изисквания за освобождаване от забраната по чл. 15, ал. 1 от ЗЗК. Поради това е целесъобразно да се продължи с възприемането на същите условия за групово освобождаване на споразумения в българското законодателство при отчитане на спецификите на националния пазар, така че да се осигури реципрочност на правната уредба на национално и европейско равнище. В тази връзка, предвид обстоятелството, че освобождаването от забраната по чл. 15 от ЗЗК е в интерес на предприятията и сдружения на предприятия, тъй като се предоставя

по-благоприятен правен режим и с цел да се гарантира унифициране на условията за групово освобождаване на национално и европейско равнище, КЗК ще прилага груповото освобождаване предвидено в настоящото решение в съответствие с времевия обхват на регламентите за групово освобождаване на Европейската комисия, освен случаите в които е предвиден различен преходен период, за да се осигури възможност за адаптиране към новите условия.

Въз основа на изложеното е необходимо и целесъобразно да се приеме ново решение за групово освобождаване на определени категории споразумения и съгласувани практики.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

Юлия Ненкова

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

Димитър Кюмюрджиев

ЧЛЕНОВЕ:

.....

Анна Янева

.....

Георгица Стоянова

.....

Красимир Витанов

.....

Красимир Зафиров

.....

Пламен Киров